

skepsis Blog

≡ Menu

Zwarte zalf voor de rechter

08/05/2014 door Jan Willem Nienhuys

Heden donderdag 8 mei 2014 diende bij de politierechter in Rotterdam de zaak van [zwarte-zalfverkoopster Goverina \(Rineke\) van den Berg](#). Ze stond terecht voor het verkopen van voor de gezondheid schadelijke waren en van overtreding van de Geneesmiddelenwet, meer precies het aanbieden en verkopen van geneesmiddelen zonder de vereiste handelsvergunning en ook het in voorraad hebben daarvan. Na een zitting van drie uur (die ook nog eens drie uur te laat begon) werd ze veroordeeld tot

een voorwaardelijke taakstraf van 120 uur, met een proeftijd van twee jaar.

De belangstelling was behoorlijk groot. Ik telde ca. 15 familieleden, acht journalisten en ruim veertig andere belangstellenden (onder wie 20 farmacistudenten). De bodes zeiden dat een dergelijke belangstelling maar zelden voorkwam. Daarom werd de zitting verplaatst naar een ander gebouw. Dat zorgde al voor een vertraging van een half uur. Daarna begon de zitting met een zaak tegen een basisarts die de tandheelkunde had uitgeoefend. Die zaak duurde in plaats van een half uur ruim twee uur. Toen de zaak van de Zwarte Zalf begon, was het inmiddels niet kwart over tien, maar 13:20.

De advocaat, mr. W. Römelingh (die ik al eerder had gezien bij het [proces-Molina](#)) deelde mee dat zijn cliënt niet was verschenen omdat ze bang zou zijn voor een showproces. De rechter, mr. J. Boek (volgens EditieNL), begon het dossier samen te vatten. De verdachte had niet onder stoelen of banken gestoken dat ze de Zwarte Zalf aanbeval tegen huidkanker. Ze had er behoorlijk wat van verkocht.

Weefselversterf

Zo was ze op 13 februari 2012 met haar handeltje begonnen, en had kort na de initiële publiciteit wel 600 bestellingen gekregen, en toen er op 31 augustus 2012 huiszoeking werd gedaan, trof men daar 50 potjes aan, naar verklaring van de verdachte een voorraad voor twee of drie weken. Kortom, het spul moet aan honderden personen zijn verkocht.

De term 'Zwarte Zalf' slaat op diverse substanties. Het is niet duidelijk uit de processtukken dat de samenstelling dezelfde is als die in het buitenland verschrikkelijke verminkingen veroorzaakt heeft. Ik ving op dat in elk geval het gevreesde bestanddeel *Sanguinaria canadensis* (Canadese bloedwortel, blootroot in Rinekes termen) er helemaal niet in zat! *Alpinia galanga*, ook bekend als laos dat je zo bij Albert Heijn kunt krijgen, alsmede graviola (*Annona muricata*) zaten er wel in, dacht ik te verstaan. Wat er heel zeker in zat, was een zeer hoog gehalte aan [zinkchloride \(een tamelijk sterk zogeheten Lewis-zuur\)](#). Volgens een rapport van het RIVM heeft dat een sterk corrosieve werking, en kan het tot zeer ernstige aantasting van de huid leiden. Er zat ook [dimethylsulfoxide](#) (DMSO) in, wat ertoe bijdraagt dat andere stoffen makkelijk de huid penetreren. Op de foto hieronder (ontleend aan de EditieNL-uitzending) ziet u advocaat en rechter in discussie over het opschrift van het potje.

Het zinkchloride veroorzaakt weefselversterf, en daarna korstvorming, en na een tijdje valt de korst er dan af. De standaardmethode van huidkanker verwijderen is dat die weggesneden wordt, maar dan moet de chirurg zorgen dat er geen uitloperijtjes blijven

zitten. Met een dergelijk korstvormend product (in plaats van chirurgie) verdwijnt er mogelijk wel een deel, maar het is net zo onveilig als wanneer men zelf met een scheermesje voor chirurg gaat spelen.

Even terzijde: ik was verbaasd dat de officier ter zitting de naam van het DMSO in de stukken moest corrigeren en het toch nog fout had (ze maakte er dimethylsulfoxide van) en ook dat de rechter over zinkchloride opperde dat iedereen thuis in de medicijnkast wel zinkzalf (= vaseline met tien procent zinkoxide, JWN) heeft staan. Hoe knap die juristen ook zijn, het verschil tussen chloride en oxide, tussen sulfide en sulfoxide, natriumchloride en natriumhypochloriet ontgaat ze volledig.

Mr. Boek citeerde uit de stukken dat er na het Radar-programma wel veel positieve reacties waren geweest, maar dat ondanks de grote publiciteit zich niemand gemeld had die blijvende schade had ondervonden. Wel had een vrouw foto's van haar 'genezingsproces' gepost en die foto's ontlokten de rechter de opmerking dat hij wel wat gewend was van moordzaken, maar dat deze foto's er best smerig uitzagen.

Opzet?

Voor artikel 174 van het Wetboek van Strafrecht gaat het om weten dat men schadelijke waren verkoopt. Het is een opzetsdelict. Wist Rineke dat het schadelijk was? Op de potjes stond in het Duits dat het om een soort schoenpoets ging. Rineke wist ook dat het in Duitsland verboden was (daarom 'schoenpoets') en ook dat er in de VS mensen voor naar de gevangenis zijn gegaan. Zelf was ze tijdens haar verhoor in snikken uitgebarsten toen ze met de gruwelijke foto's was geconfronteerd, maar daarna was ze blijven zeggen dat haar product goed was. Wat ze wist over de risico's en niet gemist kon hebben toen ze op internet naar documentatie zocht, stond nergens op een door haar zelf geschreven bijsluit. Maar wat er nou precies inzate, dat wist ze niet, ze ging er vanuit dat degenen die het maken het wel wisten. (Ik heb in mijn verslagje over haar lezing ook al opgemerkt dat haar warenkennis beneden alle peil was.)

De rechter vermeldde nog wat over haar persoonlijke omstandigheden. Ze was als tuindersdochter van jongsaf aan met kruiden in de weer geweest, en had een HBO-opleiding schoonheidsspecialiste. De gegevens van de reclassering vermeldden onder meer een duidelijk gebrek aan zelfinzicht. Haar bedrijfje MMS4U is kapot.

De officier had eigenlijk weinig toe te voegen aan het overzicht van de rechter. Van den Berg had bij het verhoor verklaard dat ze geloofde aan de werking van de zalf (ook als diagnostisch middel: heb je geen kanker, dan gebeurt er helemaal niets, beweerde ze), maar dat ze daar na het gesprek met de Inspectie niet meer in geloofde. De officier wees erop dat ze daarna het spul toch weer in lezingen was gaan propageren (bijvoorbeeld op 4 september 2012, te weten bij [de lezing waarvan ik verslag heb gedaan](#)). De reclassering had de recidivekans klein geschat, maar dat zag de officier niet zo zitten.

Ook het verhandelen van een geneesmiddel zonder handelsvergunning was bewezen. Het is in dit verband misschien vreemd om het spul een geneesmiddel te noemen, maar zo gauw je iets aanprijst als geneesmiddel is het dat in de zin van de Geneesmiddelenwet, en dan heb je een vergunning nodig, die je uiteraard alleen maar krijgt als het College ter Beoordeling van Geneesmiddelen een ingeleverd dossier heeft goedgekeurd. Van den Berg had wel gezegd dat ze van plan was om zo'n goedkeuring te krijgen, waarschijnlijk zonder ook maar een flauw benul te hebben van wat daarbij komt kijken (minimaal toch een paar miljoen euro voor klinische proeven, en dat kan tot een miljard oplopen).

De officier eiste een onvoorwaardelijke taakstraf van 240 uur voor de verkoop van schadelijke waren en voor de overtredingen van de Geneesmiddelenwet een voorwaardelijke gevangenisstraf van zes maanden met een proeftijd van drie jaar.

Advocaat met laos

Daarna was mr. Römelingh aan de beurt. Vanuit de publieke tribune zag ik de aanwezige journalisten niets meer opschrijven en verveeld met hun mobieltje zitten spelen. De advocaat weigerde zijn pleidooi in de microfoon te spreken (dan zou hij namelijk ongunstig ten opzichte van de camera staan), zodat hij door het kogelwerende

glas nauwelijks was te horen. Hij voerde een soort show op, waarbij hij zich ook regelmatig tot de camera wendde. Ik kon nog net verstaan dat hij heel veel research had gedaan of bekeken, maar de rest ontging me. Op een bepaald punt gaf hij officier, rechter en griffier alledrie een potje laos van Conimex uit Albert Heijn, mogelijk als onderdeel van een betoog dat het spul helemaal niet gevaarlijk was, en dat de

deskundigen er dus niks van wisten. Dat ontlokte aan de rechter de opmerking dat je het niet in je ogen moet smeren. Zoiets.

Na afloop van zijn betoog, dat meer dan een vol uur duurde, reageerde de officier op enkele details. Kennelijk had Römelingh haar verweten dat het haar om publiciteit te doen was, omdat ze af en toe naar de camera had gekeken, en dat het OM daarom niet ontvankelijk was! Er waren nog enkele juridische details en de officier steeg in mijn bewondering omdat ze meteen jurisprudentie paraat had om wat zaken te weerleggen. Eén detail: het OM kreeg het verwijt dat men de media bespeeld had en stemming had gemaakt door bijvoorbeeld te vertellen dat de maximumstraf bij overtreding van art. 174 vijftien jaar gevangenisstraf is. Dat staat echter gewoon in dat wetsartikel, je kunt het OM toch niet verwijten dat ze een wetsartikel citeren. (Vijftien jaar is ook helemaal niet excessief voor iemand die bijvoorbeeld afgewerkte transformatorolie met PCB's door de slaolie mengt en daarvan enkele tienduizenden flessen verkoopt. Dat valt ook onder deze wet.)

Verdediging afgewezen

Na een korte schorsing deed de rechter uitspraak. Hij ging in op de argumenten van de verdediging.

– De redenering dat iets niet schadelijk is als er geen schadelijke gevolgen zijn, wees hij af. Als het een stof is die gevaarlijk is volgens het oordeel van deskundigen (behalve het RIVM was meen ik ook TNO ingeschakeld) dan is dat al voldoende. Je hebt pas een probleem als er geen deskundigen zijn die verklaren dat iets gevaarlijk is, én er bovendien geen schade is opgetreden.

– Römelingh had betoogd dat de deskundigen geen deskundigen waren. Zij waren dat echter toch, zei de politierechter, omdat de rechter-commissaris hun opleiding en ervaring had beoordeeld. Römelingh had aangevochten dat dr. Dries de Kaste (apotheker en senior wetenschappelijk medewerker bij het RIVM) de deskundige was, omdat het niet met zoveel woorden in het rapport van het RIVM stond. Maar dat vond de rechter onzin, het was volkomen duidelijk dat het om De Kaste ging.

– Römelingh had betoogd dat TROS Radar een stroman was van het OM en dat er dus van uitlokking sprake was. Ook dat slaagde niet want TROS Radar was naar een aangekondigde lezing gegaan waar het Van den Bergs bedoeling was geweest potjes te verkopen.

– De rechter wees erop dat Römelingh weliswaar de expertise van het RIVM had aangevochten, maar dat die de uitslag van de analyse niet had betwist, en ook geen

contra-expertise had aangevraagd.

– Römelingh had geprotesteerd tegen het feit dat tijdens het verhoor van Van den Berg geen advocaat aanwezig was geweest (ze had wel daarvoor met een advocaat gesproken) en dat de Hoge Raad dat niet zou accepteren, omdat het er dik in zat dat die dat in een andere zaak ook niet deed (althans zo begreep ik het). De rechter zei dat hij zich aan het geldende recht zou houden, en niet ging vooruitlopen op wat de Hoge Raad misschien zou gaan zeggen.

In feite accepteerde de rechter geen enkel punt van de verdediging. Alle argumenten werden afgewezen.

De rechter vond dat alle tenlasteleggingen bewezen waren, maar ging niet mee met de eis van de officier, voornamelijk omdat de kwakzalfster oprecht had geloofd in haar spul, en duidelijk geen criminele intentie had. Op de valreep bedacht de rechter dat de proeftijd toch maar twee jaar kon zijn, maar waarom weet ik niet.

Ik zal op deze plek nog berichten of het OM of Van den Berg in hoger beroep gaan. Mocht u zelf iets over de zaak willen weten: het parketnummer is 10-765022-12; als u een zitting wilt bijwonen, adviseer ik u zich van tevoren aan te melden. Dat voorkomt teleurstellingen.

PS. Op de site van RTV Rijnmond staat ook [een verslagje](#). Ik maak uit het verslag op dat de 'familie' (die samen met de journalisten beneden in de zaal mochten zitten (in plaats van op het balkon achter kogelwerend glas) gedeeltelijk uit aanhangers en tevreden patiënten bestond. Daar komt ook een vrouw aan het woord die de zwarte zalf had gebruikt om een wrat te verwijderen. Daar heeft de echte dokter toch wel iets voor dat minder smerig is, denk ik zo. EditieNL had een [kort itempje](#) (4.29 tot 7.22) waarin Römelingh ongeveer 7 seconden te zien is.

Noot 23 mei 2014: navraag leerde dat noch het OM, noch de verdachte hoger beroep heeft ingesteld. De termijn daarvoor is verstreken.

📁 Gezondheid, Justitie

< Hoger beroep titelmisbruik Molina

> In Memoriam Rob Nanninga

49 gedachten over “Zwarte zalf voor de rechter”

Renate

09/05/2014 om 11:31 | Bewerken

MMS4U? Verkoopt mevrouw misschien ook Mineral Miracle Solution (of was het Miracle Mineral Solution?) ook wel bekend als MMS en ook een bekend kwakzalversmiddel?

[Bewerken](#)[Meer opties](#)**Jan Willem Nienhuys**

09/05/2014 om 14:08 | Bewerken

Jazeker deed ze dat. Heb ik ook gemeld aan IGZ maar dat vonden ze kennelijk niet interessant genoeg. De ZZ was al erg genoeg. Zie mijn verslagje ("na de pauze op 4 september")

<http://www.skepsis.nl/blog/2012/09/zwarte-kwakzalf-tegen-kanker/#comment-7389>

[Bewerken](#)[Meer opties](#)**Marianne dO**

09/05/2014 om 15:51 | Bewerken

Dat viel mij ook op en het bedrijfje van Rineke van den Berg, mms4u, is nog in bedrijf. Maar nu heb ik het vermoeden, dat ze niet zelf al die producten verkoopt, waaronder de misselijkmakende Chloordioxide, dat tegenwoordig Master Mineral Supplement heet.

dr. Larry A. Smith doet ook mee.

<http://www.mms4u.nl/shop/nl/mms-miracle-mineral-supplement-dr.-larry-smith.html>

Eind april is in Hannover een congres geweest over Zwarte Zalf en MMS met de Jim Humble en wat andere bekenden.

<http://www.spiritofhealth2014.org/>

Leo Koehof als malaria expert ?

Voor de foto 's van de deelnemers, scroll van onder naar boven.

Ik heb nog niet bij psiram gekeken, maar de Duitse skeptiker heeft wel veel te melden :

[http://blog.gwup.net/2014/05/04/die-mms-quacksalber-heute-abend-bei-spiegel-tv/?](http://blog.gwup.net/2014/05/04/die-mms-quacksalber-heute-abend-bei-spiegel-tv/?utm_source=feedburner&utm_medium=feed&utm_campaign=Feed%3A+gwup-die-skeptiker+%28gwup+%7C+die+skeptiker%29)

[utm_source=feedburner&utm_medium=feed&utm_campaign=Feed%3A+gwup-die-skeptiker+%28gwup+%7C+die+skeptiker%29](http://blog.gwup.net/2014/05/04/die-mms-quacksalber-heute-abend-bei-spiegel-tv/?utm_source=feedburner&utm_medium=feed&utm_campaign=Feed%3A+gwup-die-skeptiker+%28gwup+%7C+die+skeptiker%29)

Het is veel, maar ik hoop dat dit een nuttige bijdrage is.

[Bewerken](#)

[Meer opties](#)

Constantia Oomen

09/05/2014 om 18:48 | [Bewerken](#)

maar zo gauw je iets aanprijst als geneesmiddel is het dat in de zin van de Geneesmiddelenwet, en dan heb je een vergunning nodig, die je uiteraard alleen maar krijgt als het College ter Beoordeling van Geneesmiddelen een ingeleverd dossier heeft goedgekeurd. Van den Berg had wel gezegd dat ze van plan was om zo'n goedkeuring te krijgen, waarschijnlijk zonder ook maar een flauw benul te hebben van wat daarbij komt kijken (minimaal toch een paar miljoen euro voor klinische proeven, en dat kan tot een miljard oplopen).

Een miljard, zoveel? Ik had er geen idee van dat dit zo veel kan zijn. Ik zou het goed vinden als er een onafhankelijke medische subsidiepot zou zijn, met duidelijke en goede richtlijnen voor wie en wat, want het tegenovergestelde

van de vreselijke zwarte zalf zou ook kunnen verschijnen: iets dat heel goed is, en waarvan veel mensen die directe hulp nodig hebben, zouden kunnen profiteren. En dan moet het geen kwestie van geld zijn om überhaupt onderzoek te kunnen doen en de voorgeschreven weg te bewandelen.

Ik las net in het Nederlandse Wikipedia artikel over *homeopathie*:

dat Sinds mei 1997[57] geldt in de Europese Unie[58] het COST B4-rapport waarin staat dat eerst een ondubbelzinnig bewijs van medicinale werkzaamheid dient te worden aangetoond.[59] Om onjuiste conclusies op basis van placebowerking, autosuggestie en misverstanden te voorkomen, is dan ook gedegen (en soms langdurig) onderzoek nodig om oorzaak en effect van een behandeling vast te stellen. Dat geldt zowel voor medische als voor alternatieve behandelingen.

Pas sinds 1997 dus.

[Bewerken](#)

[Meer opties](#)

Jan Willem Nienhuys

12/05/2014 om 11:04 | [Bewerken](#)

Een miljard is wel de bovengrens. Daar zitten vaak ook de ontwikkelingskosten in. Maar als je een middel moet uitproberen op 10.000 personen of als je 100.000 gebruikers langere tijd moet volgen, dan kunnen de kosten erg oplopen. Die grote aantallen zijn vaak nodig om na te gaan of er geen zeldzame ernstige bijwerkingen zijn. Een pijnstillert die een klein beetje beter is dan paracetamol of ibuprofen, daarvan wil je liever niet dat dat 1 op de 100.000 gebruikers zomaar dood neervalt.

[Bewerken](#)

[Meer opties](#)

Constantia Oomen

12/05/2014 om 20:40 | Bewerken

Hallo JW.

Maar er zitten volgens mij aan élk product zeldzame bijwerkingen: aan 'lichte' middelen, aan 'zware' middelen, aan 'echte' middelen, aan 'nep middelen/placebo middelen'.

Of die bijwerkingen ernstig zijn, is van te voren erg moeilijk te voorspellen. Ook na uitvoerig onderzoek. Er hoeft er immers maar één (in de toekomst) tussen te zitten die fataal reageert. Iemand kan zomaar ergens allergisch voor blijken te zijn, en erdoor in het ziekenhuis in belanden of zelfs overlijden. En dat hoeft niet gebeurd te zijn onder de proefpersonen.

Het testen gaat meer over de bijwerkingen die eerder frequent voorkomen, dacht ik?

Dat met die zwarte zalf lijkt mij zonneklaar: die was nooit door de keuring heen gekomen. Als die je huid wegbrandt, zonder zelfs succes te garanderen dat het daarna goedkomt... lijkt mij een overduidelijke zaak.

Ik begrijp na je uitleg dat grootschalig onderzoek heel veel geld kost, maar ik concludeer voor mezelf dat daarmee de dijk nog steeds niet gedicht is.

Is het niet wegens de angst voor aansprakelijkheid dat producten pas als geneesmiddel geregistreerd mogen worden, dat er zo'n lange en kostbare weg begaan moet worden?

[Bewerken](#)[Meer opties](#)**Jan Willem Nienhuys**

13/05/2014 om 13:07 | Bewerken

Het onderzoek van middelen is niet eenvoudig, want je hebt bij zeldzame bijwerkingen altijd de vraag of die 'bijwerking' toeval is of niet. Dat is iets wat

bijvoorbeeld sommige ouders van kinderen bij wie zich een afwijking openbaart na een vaccinatie maar moeilijk kunnen begrijpen.

Het grondig testen van de veiligheid van middelen is volgens mij begonnen na het softendrama, en misschien heeft de ervaring met het DES-hormoon er ook wel toe bijgedragen.

Bij de veiligheid moet altijd een afweging gemaakt worden tussen de bijwerkingen (voor zover bekend) en de 'werking'. Voor iets dat bedoeld is voor een normaal dodelijke ziekte accepteer je meer bijwerkingen dan voor hoofdpijn, speciaal als er al heel goede middelen voor hoofdpijn zijn.

Als je een middel test bij N (veel) personen, en die krijgen geen van alle een bepaalde bijwerking, weet je dan of het veilig is? Nee natuurlijk.

Men redeneert dan als volgt. Stel eens dat die gevreesde bijwerking eens op de N/3 keer (of vaker) optreedt. Dan is de kans op geen ongelukken bij N personen ongeveer 0,37 tot de macht 3 of minder. Dat is 0,05. Weet je wat, we wagen het erop.

Dus als je met 30.000 proefpersonen geen ongelukken vindt, mag je redelijk zeker zijn dat de kans op ongelukken minder is dan 1 op 10.000.

Het kan zijn dat de kwaal waartegen het middel gericht is, zo erg is dat 1 op 10.000 wel acceptabel is.

(Als je het echt eerlijk doet dan zul je bij 1 op de 20 keer, dus per twintig totaal verschillende medicijnen, je een keer met die schatting mis zitten.)

Dan kan het bij de zgn. post-marketing surveillance best anders uitpakken, want dan heeft men veel meer gevallen.

Bij vaccinaties geef je iets aan gezonde personen, die niet eens ziek zijn. Daar zijn de eisen nog veel strenger.

[Bewerken](#)

[Meer opties](#)

Hans

13/05/2014 om 16:53 | Bewerken

In de farmaceutische industrie doet men aan post marketing surveillance. Dat wil zeggen dat men hoogst zeldzame bijwerkingen uiteindelijk ook op het spoor komt. In Nederland kennen we hiervoor o.a. het Lareb, waar artsen en apothekers bijwerkingen melden die hun niet bekend voorkomen.

Als je als fabrikant/ registratiehouder zou moeten wachten tot je echt alle bijwerkingen kent, ook de hóógst zeldzame, kun je natuurlijk nooit iets op de markt brengen. Zo uitgebreid kun je nu eenmaal nooit testen. Het komt voor dat geneesmiddelen wegens zeer zeldzame bijwerkingen alsnog uit de handel moeten worden genomen.

Zwarte zalf is in dit kader een walgelijke smurrie die (gestéld dat een farmaceutisch bedrijf er belangstelling voor zou hebben), natuurlijk niet eens de eerste testjes zou hebben gehaald, laat staan dat men ooit zou zijn begonnen aan zelfs maar dénken aan registratie als geneesmiddel. Maar mevrouw komt er nog redelijk mee weg ook! Het is ongelooflijk hoe soepeltjes justitie hiermee omgaat.

[Bewerken](#)[Meer opties](#)

Constantia Oomen

14/05/2014 om 05:28 | [Bewerken](#)

Hallo JW.

Dank je voor je als altijd zeer heldere uitleg.

Ik was een beetje gaan surfen naar aanleiding van je bijdrage en stuitte na enkele minuten tot mijn verrassing op een heuse handtekeningenactie om de aanklacht tegen Rineke van den Berg in te trekken. (zie hier: er zijn ruim 800 handtekeningen binnen, en je ziet ook recente ondertekenaars

<http://tinyurl.com/ko7soyq>)

Zoiets moet dus mogelijk zijn: via het 'publiek' intrekken van een aanklacht, anders begrijp ik het doel van deze handtekeningenactie niet. Het klinkt in dit geval onwaarschijnlijk, maar ook in het algemeen.

Het is toch niet een kwestie van: de meeste stemmen tellen als het op strafzaken aankomt.

Het testen van medicijnen komt op mij over als een uiterst moeizame zaak *in the long run*. Zo zou ik van Paracetamol zeggen: het is veilig. Hetzelfde van allergiemedicijn: Ebas. Maar 'paardenmiddelen' die bijvoorbeeld voor (manisch)depressieve mensen worden gebruikt, lijken zelfs uiterst dubieus (als je kijkt naar serieuze bijwerkingen die toch vaak of geregeld voorkomen). Kortom lijkt het: hoe erger de kwaal/aandoening/psychische ontwrichting enzovoort, hoe dubieuzer het medicijn.

That strikes me as a form of despair: to accept that something has severe side effects, because you really want to help / heal someone...

[Bewerken](#)[Meer opties](#)

Renate

14/05/2014 om 07:30 | [Bewerken](#)

De opstellers van de petitie (zelfs in het Engels) zijn kennelijk van mening dat er geen sprake is van een strafbare handeling. En op grond daarvan zou de aanklacht dus moeten worden ingetrokken. Het heeft dus niet te maken met een systeem van de meeste stemmen gelden.

[Bewerken](#)[Meer opties](#)

Hans

14/05/2014 om 11:00 | [Bewerken](#)

Gelukkig gaat het publiek daar niet over, maar de rechter. Als het anders was, werd het hier een ondraaglijk rotland.

Paracetamol is slechts "veilig" als je er 1 of 2 tabletten van slikt. Je kunt er ook zelfmoord mee plegen en dan heb je er echt geen flesje vol van nodig.

Maar zoiets kun je van de meeste geneesmiddelen zeggen.

"Veilig" is een relatief begrip!

Dat geldt zelfs voor homeopathie. Van teveel water ineens ga je ook dood.

[Bewerken](#)[Meer opties](#)

Constantia Oomen

16/05/2014 om 06:57 | Bewerken

@ JW

Dat potje Laos en die foto ervan spreken erg tot mijn verbeelding. Wat was er nu precies gaande, werd de 'onschuldige' werking van Zwarte Zalf met Conimex' Laos vergeleken?

Ik lees in Wikipedia (zucht, where else), dat het in bepaalde contreien als een mild pepmiddel wordt gezien, als afrodisiacum, als ook voor hartpijn. Misschien zal ik eens kijken of ik dat potje ga bestellen bij de Dutch Store in Michigan (<http://tinyurl.com/kbk8kqp>).

Ondertussen hoop ik dat je me meer kunt vertellen over de gesuggereerde geheimzinnige relatie van Laos tot dit onderwerp.

[Bewerken](#)[Meer opties](#)**Jan Willem Nienhuys**

19/05/2014 om 10:44 | Bewerken

Waarschijnlijk is een van de bestanddelen van het spul de wortel van *Alpinia galanga*, ook bekend als laos. (Zie het stuk.) Ik vermoed dat de advocaat wilde betogen dat dit slechts een onschuldig spul was, als onderdeel van een betoog dat de deskundige niet wist waar hij het over had, zoiets.

Ik begrijp overigens de gevoelens van Hans dat die mevrouw er makkelijk mee weg kwam. Als je iets in het verkeer doet wat niet mag, kun je volautomatisch behoorlijke boetes oplopen en dan is er ook geen twee jaar nodig om tot een rechtszaak te komen. Gesnapt worden met een telefoon in je hand in de auto (of-ie aanstaat of niet maakt niks uit, zelfs beetpakken om hem uit te zetten is strafbaar), hup 220 euro boete en meteen betalen.

Zie de wet Mulder.

Maar dan gaat het om duidelijk vaststelbare dingen.

Als het gewoon voor de strafrechter komt, dan telt de intentie van de verdachte mee en zelfs diens persoonlijke omstandigheden, en natuurlijk ook de feitelijk aangerichte schade.

Het strafrecht is gewoon niet het geschikte instrument voor zoiets.

[Bewerken](#)[Meer opties](#)

Renate

19/05/2014 om 20:48 | [Bewerken](#)

Dan komt de redenering van de advocaat toch wel een beetje merkwaardig over. Dus als een van de bestanddelen van het middel een onschuldig keukenkruid is, dan is het middeltje ook onschuldig?

Als ik dus een potje laos in een fles zwavelzuur gooi (ik weet niet hoe deze dingen op elkaar zullen reageren), dan is het zwavelzuur daarmee ook ineens ongevaarlijk geworden?

[Bewerken](#)[Meer opties](#)

Constantia Oomen

20/05/2014 om 05:20 | [Bewerken](#)

@ JW

Het is gissen, maar misschien was het een afleidingsmanoeuvre van mr. Römelingh. Zo'n potje Laos is toch in staat de aandacht even flink te *verstrooien*.

Wat een toeval dat je mr. Römelingh al eerder meemaakte in de zaak "Hoger beroep titelmisbruik Molina"! Praatte hij toen wel duidelijk in de microfoon?

Ik heb hem zelf ook even beluisterd in een RTL clip: <http://tinyurl.com/mc48w8c>

Het strafrecht is gewoon niet het geschikte instrument voor zoiets.

Hoe vind jij dat zo'n zaak idealiter afgehandeld zou dienen te worden? Als je even vrij zou mogen denken respectievelijk brainstormen, wat voor weg zou jij bewandelen?

[Bewerken](#)

[Meer opties](#)

Jan Willem Nienhuys

20/05/2014 om 11:52 | [Bewerken](#)

Bij Molina gebeurde het allemaal in een kleine zaal, waar voor het publiek een stuk of twintig stoelen in de zaal stonden, en waren er helemaal geen microfoons. Ik heb de hele vertoning opgevat als een poging de aandacht af te leiden.

Ik vermoed dat wat de advocaat zegt in juridische vorm gewoon is wat de verdachte allemaal gezegd heeft.

Ik weet niet wat de 'ideale' manier is om dit te doen. Om te beginnen zouden de wetten anders moeten zijn. IGZ zou de bevoegdheid moeten hebben om eenvoudigweg te constateren dat er iets als geneesmiddel werd verkocht zonder handelsvergunning, en dan (a) de voorraad in beslag nemen en (b) een boete opleggen gelijk aan de 10 maal de geschatte totaalomzet, meteen te voldoen.

In Nederland mag iedereen aan de genezerij beginnen zonder zelf maar een minimum aan kennis van ziekte, of van de bouw en werking van het menselijk lichaam of van warenkennis. Ik weet ook niet wat daar aan te doen is. Wetten helpen niet, dat is gebleken. De wet van 1865 op de uitoefening van de geneeskunde werd niet nageleefd.

Wat er nodig is, is gewoon veel meer voorlichting. Veel voorlichting over genezerij beperkt zich tot 'als u niet naar een echte dokter gaat, moet u het zelf maar weten'.

Het zou niet moeten duren tot een programma als Tros Radar een kwakzalver op het spoor komt.

[Bewerken](#)[Meer opties](#)

Hans

20/05/2014 om 16:14 | [Bewerken](#)

Voorlichting, goed onderwijs (ook gericht op aanleren van een sceptische benadering), stevig optreden van IGZ bij alles wat niet onderbouwd of tegen bewezen feiten in wordt beweerd door kwakzalvers, een consequent kritische benadering door krant, radio, TV. Een soort utopia dus...

[Bewerken](#)[Meer opties](#)

Constantia Oomen

21/05/2014 om 02:33 | [Bewerken](#)

@ JW

Wat er nodig is, is gewoon veel meer voorlichting.

Het volgende geef ik je ter overweging:

Ik zie een verscherping in de bepaalde hoeken van de skeptische voorlichting (denk maar aan de gerelateerde tak van deze website:

<http://www.kloptdatwel.nl>), maar ik krijg de indruk dat dit niet altijd even effectief is.

Waar iets stevig op de korrel genomen wordt, en object wordt van veel grappen (denk maar aan het nieuwe 'anti-zonnebrandmiddel' dat je kunt opdrinken), zijn er net zoveel mensen die stevig in het geweer komen. Een regelrechte oorlog tussen regulier en alternatief lijkt mij ophanden. Ik lees regelmatig op diverse social media, en ik zie de toon over en weer vijandiger worden, niet verbeteren. En dat gaat niet alleen tussen de gewone consument en de scepticus, maar steeds meer tussen artsen en verwante dienstverleners die er wel van overtuigd zijn dat alternatieve genees(?)wijzen zoals acupunctuur, homeopathie en alternatieve middelen werken en skeptici (al dan niet arts en verwant).

Ik vraag me af wat hier nu weer uit zal voortrollen. Erg aangenaam gaat het er allemaal niet aan toe en ik vraag me af of te scherpe skeptische kritieken op deze manier überhaupt wel wortel zullen schieten.

Mensen aan beide kanten schijnen hun respect voor de ander te verliezen en zo wordt de kloof tussen beide groepen alleen maar groter. It's a sign of the time en niet alleen hier gaande.

Voorlichting is één ding, maar *C'est le ton qui fait la musique*. Ik kan het begrijpen als je zeer verontwaardigd wordt over milde straffen zoals in deze 'Zwarte Zalf' zaak. Toch is de (vorm van de) 'voorlichting' zelf ook een probleem.

[Bewerken](#)[Meer opties](#)

Renate

21/05/2014 om 07:20 | Bewerken

Waarom moet je eigenlijk mensen die onzin verkopen respecteren? Ander oplichters worden toch ook niet gerespecteerd? Als iemand een auto zonder motor verkoopt, of met slecht functionerende remmen, dan zal iedereen dit als oplichting zien en wordt deze persoon vervolgd en door iedereen aan de schandpaal genageld. Maar mensen die allerlei, soms regelrecht gevaarlijke kwakzalverij verkopen, zouden gerespecteerd moeten worden en met respect behandeld moeten worden?

Sorry mevrouw Oomen, maar dat wil er bij mij niet in.

[Bewerken](#)[Meer opties](#)

Jan Willem Nienhuys

21/05/2014 om 09:54 | Bewerken

Renate, het probleem met kwakzalvers en beunhazen is dat ze vaak van de eigen kwaliteiten en oprechtheid zijn overtuigd. Het strafrecht hecht echter grote waarde aan opzet.

Hier en daar zie je het begrip 'voorwaardelijke opzet'. Maar dat is beperkt. Als je de intentie heb iemand schade te berokkenen en de aangerichte schade is veel erger (je geeft iemand een klap en die blijft dood is het klassieke voorbeeld) dan kan geredeneerd worden dat je bewust het risico nam dat het heel erg zou uitpakken.

Maar iemand die helemaal niet de opzet heeft om schade te berokkenen kun je slechts verwijten dat die had kunnen weten dat wat ze deed wel eens verkeerd kon uitpakken, of dat ze niet gekwalificeerd was.

Maar dat is niet omschreven in de wet. En toen (in 1865) het voor geneeskunde wel was omschreven, bleek de wet niet te handhaven.

Kijk maar weer naar het verkeer. Of je de verkeersregels wel of niet kent en/of voldoende rijervaring en reactievermogen heeft, dat gaat niemand na, maar of iemand een geldig rijbewijs heeft dat is wel na te gaan.

@ Constantia: ik zie niet wat reacties in sociale media te maken hebben met zakelijke voorlichting. Mijn voorstel 'voorlichting' houdt in dat degenen die ergens iets van weten veel energie moeten stoppen in publieksvoorlichting en dat niet moeten overlaten aan anonieme schreeuwlelijken op internet.

[Bewerken](#)

[Meer opties](#)

Renate

21/05/2014 om 11:58 | Bewerken

Tja, die oprechtheid is natuurlijk iets waar je alle kanten mee uit kunt. Maar ook als iemand oprecht van z'n onzin overtuigd is, waarbij het de vraag blijft hoe dat kan als diverse kwakzalversmethoden al vele malen als onzin aan de kaak zijn gesteld, terwijl van sommige zaken zelfs is aangetoond dat ze gevaarlijk kunnen zijn, wil dat nog niet zeggen dat je die overtuiging met respect moet gaan bejegenen. Dan gaat het er toch een beetje op lijken dat men vindt dat wetenschap ook maar een mening is.

Als mensen hun kop in het zand willen stoppen, is dat toch ergens ook hun verantwoording.

Trouwens, zijn de verkopers van dubieuze financiële producten er ook niet van overtuigd dat hun plannetjes echt wel werken? Sterker, zelfs hun fans blijven er lang van overtuigd. Was er een tijd geleden niet iemand uit de Nederlandse tenniswereld bij zo'n financieel schema betrokken? Deze man eindigde ook in de gevangenis, ondanks het feit dat allerlei fans er heilig van overtuigd bleven dat ze, als de man niet in de gevangenis zou zijn beland, echt hun geld, met rente terug zouden hebben gekregen.

[Bewerken](#)[Meer opties](#)

Jan Willem Nienhuys

21/05/2014 om 12:57 | [Bewerken](#)

Wat betreft fraudeurs: het gaat er niet om of de 'klanten' het geloven (klanten van oplichters geloven het per definitie), maar of de fraudeurs zelf wisten dat ze dezaak bedrogen.

Dat is voor de rechter vaak makkelijker te bewijzen, want wat iemand doet met binnengekomen geld is vaak te achterhalen.

Als je wilt dat het *strafrecht* allerlei onzinverkopers die in de eigen onzin geloven kan aanpakken, moet je de wetten veranderen.

Ik zou niet weten hoe. Er is een wet op de geneeskundige behandelingsovereenkomst (WGBO), maar er is volgens mij nog nooit iemand veroordeeld die zich daar niet aan hield, althans geen niet-BIG-geregistreerden.

De wet BIG bevat een bepaling waarin de frase 'aanmerkelijke kans op schade' voorkomt.

Weer de verkeerswetgeving: of bepaald rijgedrag (alcohol, te hard rijden, door het rode licht) een kans op schade oplevert en zo ja hoe groot die is, dat hoeft een politie-agent niet te weten. De wet heeft enkele veel voorkomende zaken expliciet benoemd en daar boetes voor voorgeschreven, ongeacht of de betrokkene 'oprecht' dacht dat het geen kwaad kon.

Dat is een manier die effectief is. Maar de wetgever heeft verkozen om dat niet zo te doen, en de regering organiseert IGZ en de NVWA ook niet zo dat die efficiënt kunnen optreden.

[Bewerken](#)[Meer opties](#)

Renate

21/05/2014 om 13:49 | Bewerken

Ook de handelaren in bepaalde onbetrouwbare financiële producten zijn er vaak wel van overtuigd dat alles uiteindelijk wel goed komt. Ik heb het overigens helemaal niet over strafrecht gehad, maar gewoon over de vraag of we 'goedbedoelende' oplichters met 'gezondheidsproducten' met respect moeten behandelen. Daar staat het strafrecht wat mij betreft nog even buiten. Als mensen hun kop in het zand steken voor de gevolgen van hun kwakzalverij, hoe goed bedoeld dan ook, dan hoeven ze wat mij betreft niet met respect bejegend te worden. Dat heeft niets te maken met het geloven in hun eigen onzin en ook niet met strafrechtelijke vervolging. Er zit nog een verschil tussen respect opbrengen en iemand strafrechtelijk vervolgen. Ook de heer Jansen-Steur geloofde in z'n vaardigheden en diagnoses en desondanks is hij aangepakt door de rechter.

[Bewerken](#)[Meer opties](#)

Constantia Oomen

21/05/2014 om 17:26 | Bewerken

@ Constantia: ik zie niet wat reacties in sociale media te maken hebben met zakelijke voorlichting. Mijn voorstel 'voorlichting' houdt in dat degenen die ergens iets van weten veel energie moeten stoppen in publieksvoorlichting en dat niet moeten overlaten aan anonieme schreeuwlelijken op internet.

Die reacties waar ik op doelde, zijn niet van anonieme schreeuwlelijkerds, maar van artsen die bijvoorbeeld acupunctuur en homeopathie voorschrijven. Toegegeven: ze schreven geen Zwarte Zalf voor, maar er zijn beslist middelen/methodes die ze voorschrijven die niet bepaald door skeptici worden bejubeld. Zij zijn toch ook publieksvoorlichters?

Ik zie daar opvallend pittige reacties staan, waarbij de stevige toon van de skeptici wordt overgenomen, maar dan om wordt gedraaid richting de skeptici. Kijk maar eens naar de Twitter accounts van Nederlandse skeptici en natuurlijk ook van Kwakzalverij en wat daar voor reacties op komen: nee, niet van anonieme mensen; van respectabele (in ieder geval: naar het lijkt, gezien hun positie in de maatschappij) mensen binnen de medische dienstverlening.

Ik zelf was daar erg verrast over.

Door social media zijn de lijntjes nog maar erg kort om snel en gemakkelijk te reageren en deze social media worden in principe door iedereen gelezen en kunnen gezien worden als een vorm van publieksvoorlichting.

En wat ik bedoelde met: de voorlichting zelf is een probleem, is dat het goede effect wel eens verloren kan gaan, als er over en weer oorlog gevoerd wordt. Je wilt de consumenten toch bereiken, als de best geïnformeerde partij overkomen, in de geest van goed voorbeeld doet goed volgen? Opmerkingen als "Je hebt echt een cursus begrijpend lezen nodig" doen mijns inziens de goede communicatie over en weer geen goed. En daarmee ook niet de goede voorlichting.

Gelukkig zie jij ook in dat het vaak geen kwade opzet is en ook ik dacht daar aan: slechts een heel klein deel van die mensen zijn doelbewuste oplichters, de

rest gelooft werkelijk in het middel, de betreffende 'genees'kunst. Uiteindelijk geloofde jij zelf toch ook niet dat Rineke van den Berg een zeer kwaadaardige oplichtster was (of mis ik iets?).

Over de wijze van voorlichten moet nagedacht worden. Wat het beste effect sorteert.

[Bewerken](#)[Meer opties](#)

Hans

21/05/2014 om 20:15 | Bewerken

- a) Er valt geen greintje respect op te brengen voor kwakzalvers resp. kwakzalverij.
- b) Ik geloof nl. niet in goede bedoelingen van kwakzalvers; iedereen die ook maar enigszins is opgeleid en z'n gezond verstand gebruikt, weet dat kwakzalversmiddelen en – methoden niet werken en niet kúnnen werken. Kwakzalvers die iets anders beweren, steken welbewust hun hoofd in het zand en zijn bezig met misleiding.
- c) De onwetende slachtoffers van kwakzalverij moeten worden beschermd tegen de oplichting door deze parasieten.
- d) Oorlog is het allang.
- e) Alle vormen van voorlichting helpen mee.

[Bewerken](#)[Meer opties](#)

Jan Willem Nienhuys

22/05/2014 om 11:21 | Bewerken

@ Hans,

de ervaring leert helaas dat mensen de meest onzinnige dingen vast kunnen geloven. Allerlei religies zijn daar ook voorbeelden van. In welk stadium al die mensen zijn begonnen zichzelf te bedriegen weet ik niet. In het geval van

Rineke van den Berg is het mij duidelijk dat ze gewoon de elementaire zaken niet snapt.

Het is een valse dichotomie om de 'slachtoffers' als onwetend af te schilderen en de 'daders' als doortrapt. Het is de ene onwetende die naar de andere luistert. Net zo als het bij geruchten gaat.

Voor een ander voorbeeld van een hele erge domoor zie het stuk dat afgelopen zaterdag in mijn lokale krant stond

<http://www.ed.nl/mening/ziekte-van-lyme-te-lijf-door-rigoreus-ontzuren-1.4363624> .

Daar zijn wel reacties op gekomen, maar je ziet hoe het gaat als het over gezondheid gaat: volkomen flauwekul wordt door de chef opinie van een dagblad in de krant geplempt.

[Bewerken](#)[Meer opties](#)

Constantia Oomen

22/05/2014 om 11:46 | [Bewerken](#)

@ JW

Die "Willy Oomen" is geen familie van mij.

(<http://www.ed.nl/mening/ziekte-van-lyme-te-lijf-door-rigoreus-ontzuren-1.4363624>)

[Bewerken](#)[Meer opties](#)

Hans

22/05/2014 om 12:40 | [Bewerken](#)

@ Jan Willem Nienhuys

Het verschil met religie, met geloof ligt m.i. in de mate van

oncontroleerbaarheid ervan. Bij geloof is dat 100%. Bij geneeswijzen ligt dat

vanzelfsprekend heel anders. Inzake "alternatieve geneeswijzen" mag men wat mij betreft geloven wat men wil, maar je hoeft, ook als persoon met weinig opleiding, maar een pinknagel buiten de deur te steken (of een krant te lezen of het journaal van 8 uur te volgen) of je weet dat een alternatief ideetje grote of zelfs gevaarlijke flauwekul is. Mevrouw Rineke v/d/ Berg mag dan de elementairste zaken niet snappen, maar ze zou wel heel erg welfremd zijn als ze niet zou snappen dat er voor het ontwikkelen van een geneesmiddel wat anders nodig is dan haar kennelijk beperkte hersencapaciteit. En ze was klaarblijkelijk wel zo slim om te bedenken dat ze het spulletje bedrieglijk als schoensmeer moest verkopen etc. om geen last te krijgen.

[Bewerken](#)[Meer opties](#)

Renate

22/05/2014 om 20:20 | [Bewerken](#)

@ Hans,

Ja, dat laatste geeft mij ergens toch ook wel een indicatie dat mevrouw wel wist dat ze iets deed dat niet klopte.

Ik kan me op zich voorstellen dat mensen die veel geld hebben geïnvesteerd in de een of andere kwakopleiding, daar in geloven, zeker als ze tevreden klanten hebben. Dan is het misschien lastig om nog een kritische blik te houden.

Door allerlei media krijgen mensen zoveel tegenstrijdige informatie te horen dat het misschien wel eens lastig is om het kaf van het koren te scheiden. Kijk alleen maar naar alle informatie over voeding.

[Bewerken](#)[Meer opties](#)

Hans

22/05/2014 om 22:02 | [Bewerken](#)

Voor brood ga je naar de warme bakker (tenminste als je lekker brood wilt), voor een APK ga je naar een betrouwbare garage, voor een computer ga je naar Mycom of naar de Mediamarkt (afhankelijk van hoe persoonlijk je de bediening wilt), en voor medische problemen ga je ... naar een arts, een echte,

afgestudeerd als arts en met een opleiding tot huisarts. Die laatste kan je dan zonodig doorsturen naar een specialist. Als je een recept voor geneesmiddelen krijgt, ga je naar de apotheek. Enzovoort. Allemaal deskundigen die er lang voor hebben gestudeerd. De anderen zijn ... kwakzalvers. Zo eenvoudig is het. (uit moderatie 25/5/14 12:52)

[Bewerken](#)[Meer opties](#)

Hans

23/05/2014 om 08:31 | [Bewerken](#)

En hoe zit het dan met de opleiders van de kwakopleiding? Die zullen de aankomende kwakkers toch op een of andere manier duidelijk moeten maken hoe de kwakkerij werkt? Die moeten toch "boven de stof staan"? Die moeten toch weerwoord krijgen vanuit wetenschappelijke hoek dat er van alles niet klopt aan wat zij onderwijzen? En dan nog twijfelen ze niet? En dan de kwakkers zelf. Die zien toch ook allerlei kritische berichten in media verschijnen? Je moet dan toch wel heel erg dom zijn om dan niet bij jezelf te denken: "de criticus is hoogleraar in, dat word je toch niet zomaar, wat zijn zijn argumenten, zou mijn kunstje dan toch misschien niet waar zijn... etc.". Kortom: zou er geen enkele twijfel ontstaan? Ik zou in zo'n geval naar mijn opleider stappen met de vraag hoe dat zit met de kritiek. Als die de bezwaren wegwuift, hoe moeten we dan zo'n figuur zien? Als een soort goeroe die per definitie altijd gelijk heeft? Hoe dan ook is er ergens sprake van misleiding, bedrog. Je kunt je vanzelfsprekend op juridische bepalingen richten om vast te stellen of iets bedrog is. Als je geluk hebt, wordt de bedrieger dan gestraft. Je kunt die juridische haarkloverijen ook passeren en in discussies als deze op gezond verstand afgaan. Wat juridisch klopt, hoeft nl. niet per definitie de wetenschappelijke waarheid te zijn of per se redelijk te zijn. In het bovenstaande is wel gebleken dat juristen meestal geen benul hebben van de chemische achtergronden van zaken waar ze over moeten oordelen.

[Bewerken](#)[Meer opties](#)

Renate

23/05/2014 om 11:29 | [Bewerken](#)

Tja, mensen zijn nu eenmaal heel goed in het de kop in het zand steken. Dat zie je ook bij de hervormingsplannen voor de langdurige zorg. Allerlei deskundigen slaan alarm, maar nee, het moet gewoon worden ingevoerd en dan zien we daarna wel of het werkt.

[Bewerken](#)[Meer opties](#)

Hans

23/05/2014 om 12:42 | Bewerken

En om de vergelijking verder te trekken: ook daar ziet iedereen met een beetje gezond verstand dat het niet gaat werken, althans niet zonder hele series aanpassingen. "Onherstelbaar verbeterd" dus, al ben ik kwijt wie die prachtige uitdrukking heeft uitgevonden. Zullen we het maar boerenbedrog gaan noemen; die term past ook wel bij zwarte zalf, homeopathie, acupunctuur en alle andere alternatieve rotzooi.

[Bewerken](#)[Meer opties](#)

Jan Willem Nienhuys

23/05/2014 om 12:50 | Bewerken

Ik denk (ik weet niet of er veel personen de moeite nemen om de betrokken echt serieus te onderzoeken) dat deze 'gezondheidswerkers' en een deel van hun klanten in een totaal andere wereld leven dan personen die spreken in termen van kennis en opleiding.

Er is ook zoiets als cognitieve dissonantie: allerlei gegevens die in strijd zijn met de eigen ervaring of het geloof. Ik zie trouwens geen verschil met religieus geloof. Bij cognitieve dissonantie zoekt men zich een uitweg (ik zou bijna zeggen dat dit een zelfstandige activiteit is van de hersenen, die de resultaten dan aan het bewustzijn presenteren).

Hoe dat werkt bij personen die van toeten noch blazen weten, weet ik niet precies. Die zijn ten gevolge van die cognitieve dissonantie beland in een denkwereld waarin de hebbelijke farmaceutische industrie figureert die twee handen op een buik is met de gezondheidsautoriteiten en het moet opnemen tegen wereldredders die uit eigen ervaring met simpele en begrijpelijke middelen werken, met romantische wijze indianen die dicht bij de natuur stonden en daarom alleen alles beter weten enzovoorts enzovoorts.

Met gestudeerde heren en dames die opleiders hebben geschiedt het oplossen van cognitieve dissonantie anders.

Daar is de dissonantie tussen enerzijds 'wonderen', dus emotioneel aangrijpende genezingen die men voor onverklaarbaar houdt en die zijn opgetreden na behandeling xyz, en het feit dat een of andere abstracte natuurkunde bezwaren maakt.

Het 'oplossen' van die dissonantie gaat heel anders. Daar worden voornamelijk gebruikt wat ik nu even ga betitelen als 'elementen van onkennis':

- in de geneeskunde is zoveel raadselachtig
- het is geen exacte wetenschap
- minuscule effecten zijn in de wetenschap welbekend (met als sterkste voorbeeld dat het netvlies al een signaal kan produceren met een handvol fotonen).

Ik wil nu toch even opmerken dat cognitieve dissonantie een universeel verschijnsel is. Ook de 'scepticus' die zijn of haar medemensen voor rationeel houdt terwijl ze toch heel irrationele dingen doen, heeft er last van. Het toeschrijven van opzettelijke bedriegerij (wat list en overleg vooronderstelt) aan de irrationelen is in mijn ogen ook een gevolg van cognitieve dissonantie. 'Zo dom kan iemand niet zijn, dus het moet wel kwaadaardig bedrog zijn.'

Ik lijd er zelf ook aan. Wat bijv. homeopaten doen wanneer ze in de openbaarheid treden als hetzij onderzoeker of als organisatie die probeert het gedane onderzoek als gunstig voor homeopathie voor te stellen, is zo evident verdraaien van de waarheid (zie bijv. mijn stukje over de Zwitserse rommel) dat ik eigenlijk niet anders dan van opzettelijk liegen kan spreken.

En al die dokters/apothekers dan die in onzin geloven? Ach, denk ik dan als wiskundige, wat die beroepsgroep aan gevaarlijke middelen en onzinnige methoden twintig eeuwen of daaromtrent geloofd heeft zonder kritische

vragen te stellen, daar hoef je je toch niet over te verbazen. Die hele groep hing tot voor kort aan elkaar van 'professor zegt het, dus is het zo'.

Ik herhaal nog maar eens: in het strafrecht wordt intentie heel belangrijk gevonden, en daarom moet je het regelen van kwakzalverij doen door allerlei met name te noemen handelingen te beboeten, ongeacht wat iemands bedoelingen zijn. Kijk naar de wet-Mulder voor de manier waarop de Wegenverkeerswet wordt gehandhaafd. Wie te hard rijdt hoeft niet maanden of jaren te wachten op een rechtszaak waarbij ook nog moet overwogen of er wel bewijs is dat iemand met opzet te hard heeft gereden en of er wel schade is ontstaan etc. etc.

[Bewerken](#)[Meer opties](#)

Hans

23/05/2014 om 13:38 | [Bewerken](#)

@ Jan Willem Nienhuys

Dank voor de uitvoerige reactie!

" [...] dat ik eigenlijk niet anders dan van opzettelijk liegen kan spreken"; ik vind het een prachtige zin.

Die past prima bij mijn opmerking over het door mevrouw van den Berg betitelen van de zwarte smurrie als schoensmeer.

Ik kom hier graag op korte termijn op terug; op dit moment ontbreekt het me even aan tijd.

[Bewerken](#)[Meer opties](#)

Renate

23/05/2014 om 13:47 | [Bewerken](#)

@ Jan Willem

Daar zit natuurlijk wat in. De 'genezers' zien dat hun patiënt zich beter gaat

voelen na hun 'behandeling' en denken dan niet verder na over mogelijke tegenstrijdigheden tussen hun 'behandeling' en de wetenschap. Mensen zijn toch vaak te veel geneigd om eerder te vertrouwen op wat ze zien. En zijn die tevreden patiënten dan niet het bewijs dat hun 'behandeling' werkt?

Met die zwarte zalf lijkt er inderdaad nog iets anders aan de hand te zijn, namelijk de overtuiging dat de medische wetenschap (big pharma) er alles aan doet om hen onwelvallige 'uitvindingen' van de markt te verdrijven. Combineer dat met het idee dat 'natuurlijk' en 'een oude volksgeneeswijze' synoniem zijn met 'goed' en je hebt een recept voor problemen. Men ziet bovendien dat de zwarte zalf iets doet en dat er weefsel verdwijnt, waarmee men dus een 'bewijs' ziet voor de werkzaamheid.

[Bewerken](#)[Meer opties](#)**Constantia Oomen**23/05/2014 om 15:55 | [Bewerken](#)

@ JW

met romantische wijze indianen die dicht bij de natuur stonden en daarom alleen alles beter weten enzovoorts enzovoorts.

Zeer inzichtelijk en zeer eerlijk JW, mijn complimenten.

Ik denk niet dat Hans je helemaal goed begrepen heeft; je komt immers tot de conclusie dat je eigen skeptische aard je soms ook onterecht wil laten aannemen dat iemand wel doelbewust moet liegen, wat niet zo is en waar jij je bewust van wordt:

Ook de 'scepticus' die zijn of haar medemensen voor rationeel houdt terwijl ze toch heel irrationele dingen doen, heeft er last van. Het toeschrijven van opzettelijke bedriegerij (wat list en overleg vooronderstelt) aan de irrationelen is in mijn ogen ook een gevolg van cognitieve dissonantie.

Puik meta niveau, JW!

Hoewel ik het met je eens ben, creëert de door jouw gesuggereerde wijze van straffen toch een direct vraagstuk: wanneer er ernstige of dodelijke gevolgen zijn.

Wat moet er gebeuren als iemand aantoonbaar overlijdt door de Zwarte Zalf van Rineke van den Berg (het kan gebeuren, denk ik): moet ze veroordeeld worden voor dood door schuld? Zijn er dan toch verschillende straffen voor het aansmeren van de Zwarte Zalf, of is er één straf?

[Bewerken](#)

[Meer opties](#)

Jan Willem Nienhuys

23/05/2014 om 17:02 | [Bewerken](#)

@ Renate

Die 'resultaten' die mensen zien bij zwarte zalf zijn divers. Ze smeren dat natuurlijk niet voor niks, ze hebben een of ander plekje. Dat plekje is weg, denken ze. Ik zag trouwens op de zitting een oudere man die het spul volgens mij gebruikt had. Hij had een raar soort slecht geheeld wondje ergens bij zijn slaap. Aangezien vdB zei 'als er niks is, doet de zalf ook niets', zal het ontstaan van een vieze zwarte korst dus bij de betrokkenen de indruk wekken dat er inderdaad 'kanker' wordt verwijderd, ook al is het een onschuldige aandoening.

@ Oomen

Als je in het verkeer een ongeluk veroorzaakt waarbij iemand persoonlijke schade oploopt gebeurt er natuurlijk ook wat meer dan wanneer je geflitst wordt, of aangehouden door een mobiel team.

Als iemand schade oploopt door ondeskundig advies of door het gebruik van een product, dan moet dat natuurlijk van geval tot geval bekeken worden.

Maar kijk maar weer naar het verkeer. Er worden dagelijks heel wat kilometers gereden in een land als Nederland. Ondanks de enorme toename van het verkeer

(in 40 jaar tijd is het aantal voertuigkilometers verdubbeld) is het aantal verkeersdoden zes maal zo klein geworden en is nog dalende. Dat ligt aan een hele hoop factoren, maar de intensieve controles in combinatie met forse boetes hebben daar ook aan bijgedragen.

Eenvoudig uit te voeren (en daadwerkelijk uitgevoerde) controles zijn als het ware de eerste lijn. De gezondheidszorg is wat betreft de geregistreerde zorgverleners heel sterk gereguleerd, terwijl daarbuiten eigenlijk niks wordt gedaan.

De wetgever heeft daar gewoon niet over nagedacht.

IGZ kan bij reguliere zorgverleners best snel ingrijpen. Ik heb eens een soort heksenalf (Creme RAP) in een apotheek zien liggen, IGZ gebeld en kort daarna is er een inspecteur daar langs geweest die de hele voorraad subiet in beslag heeft genomen.

Bij alto's gaat alles volgens een ambtelijk boekje, waar de eenvoudigste handeling weken vergt.

[Bewerken](#)

[Meer opties](#)

Constantia Oomen

23/05/2014 om 17:56 | [Bewerken](#)

@ JW

Heksenalf? Wat is dat?

Bedoel je deze: <http://tinyurl.com/o22wwhl>

Is er iets nieuws qua in beslag nemen van 'alto zaken' in de maak en/of ben jij daarmee bezig?

[Bewerken](#)[Meer opties](#)

Renate

23/05/2014 om 18:36 | [Bewerken](#)

@ Jan Willem

Dat is in feite wat ik bedoel. Men smeert het op een plaats waarvan men vermoedt dat er iets mis mee is. Het spul doet iets, dus men veronderstelt dat er inderdaad iets mis was, terwijl het om een onschuldig plekje gaat. Niemand zal het op een plaats smeren, waar niets aan de hand is, of lijkt te zijn. Zo lijkt het bewijs van de 'werkzaamheid' dus altijd geleverd te zijn.

[Bewerken](#)[Meer opties](#)

Hans

24/05/2014 om 21:48 | [Bewerken](#)

—> heksenzalf Wikipedia

[Bewerken](#)[Meer opties](#)

Constantia Oomen

25/05/2014 om 02:13 | [Bewerken](#)

De Wikipedia definitie van *Heksenzalf* is niet wat JW bedoelde, toch JW? JW benoemde het zelf zo. Maar was het nu de Creme RAP die ik als link opvoerde? Die leek niet erg revolutionair of schokkend. Houd me niet langer in suspicion, JW. 😊

[Bewerken](#)[Meer opties](#)

Jan Willem Nienhuys

25/05/2014 om 06:53 | Bewerken

De Creme Rap van de link bevat:

Aqua, stearic acid, glycering, propylene glycol stearate, Cytisus scoparius, alcohol denat, arnica montana, sodium hydroxide, phosphoric acid, aesculus hippocastanum, benzyl alcohol, methylparaben, propylparaben, linalool, lavandula officinalis, oil.

Maar op precies zo'n tube die ik toen gekocht heb en die nog steeds ongeopend op mijn bureau ligt, staat:

Sarothamnus scoparius extr. fluid. 2 g [= Brem = Cytisus scoparius] – Arbica extr. fluid. 0.8g – Aconitum rad. extr. flui. 0,07 g – Aesculus extr. flui. 0,01 g – Conium extr. fluid. 0,21 g – Hyoscamus extr. flui 0,07 g – Nux vomica extr. sicc. 0.05 g – Excipiens q.sp. 100g

met andere woorden, er zat Aconiet (Monnikskap) Gevlekte scheerling, Bilzekruid en Braaknoot in, allemaal zwaar gittige planten.

http://nl.wikipedia.org/wiki/Blauwe_monnikskap

http://nl.wikipedia.org/wiki/Gevlekte_scheerling

<http://nl.wikipedia.org/wiki/Bilzekruid>

<http://nl.wikipedia.org/wiki/Braaknoot>

naar verluidt zat in de heksenalf aconiet en doornappel (wat hyoscyamine bevat) en bilzekruid en nog veel meer. Ik wil wel geloven dat als je het in kleine hoeveelheden op de onbeschadigde huid smeert er niet zoveel gebeurt, maar iets met dergelijk ingrediënten valt heel duidelijk onder de Geneesmiddelenwet. En ook als er met vette letters in vier talen op staat: niet op open wonden aanbrengen, gaat de verkoper niet vrijuit.

[Bewerken](#)

[Meer opties](#)

Constantia Oomen

25/05/2014 om 19:55 | Bewerken

Dat is vreemd: dezelfde tube, andere ingrediënten. Zouden ze het later aangepast hebben?

Wat een actie van jou, JW. Ik jouisser bij het beeld dat jij in zo'n apotheek aan het snuffelen bent en op zoiets stuit (en actie onderneemt). De vraag is: hebben ze de tube aangepast of de inhoud?

Er zat dus geen *Belladonna* in (een bekend ingrediënt Heksenzalf).

Dat zijn zeer interessante planten, JW, een studie waardig.

Zouden de makers van zulke zalven denken: hoe giftiger, hoe beter? Misschien verwarren ze giftige potentie met geneeskrachtige potentie?

[Bewerken](#)[Meer opties](#)**Hans**

26/05/2014 om 10:16 | Bewerken

@J.W. Nienhuys

Ik kom nog even terug op de discussie m.b.t. cognitieve dissonantie en het begrip intentie. Ten aanzien van het laatste begrip heb ik niet zoveel op met wat er wettelijk is bepaald. Ik constateer dat het lastig te bewijzen is of er sprake is van bedrog. Echter als ik zie met hoeveel (bewust!) gedraai en gekonkel de kwakzalvers hun gelijk proberen te "bewijzen", kan ik persoonlijk weinig anders dan bedrog aan hun kant veronderstellen. Of ze vervolgd en berecht worden, laat ik dan maar buiten beschouwing. Het belangrijkste vind ik dat aan hun onwerkzame praktijken een eind wordt gemaakt, op welke wijze dan ook. Een justitieel optreden is daarbij maar 1 van de mogelijkheden. Ten aanzien van cognitieve dissonantie vraag ik me af of dat verschijnsel wel zo veelomvattend is als hierboven is weergegeven. Daar moeten de psychologen zich maar over buigen.

Vooralsnog komt het me voor dat je wel van alles onder dit begrip kunt verstoppen maar dat in de dagelijkse praktijk je toch voortdurend wordt

afgerekend op je handelen, zonder dat er expliciet met cognitieve dissonantie rekening wordt gehouden. Ik kan bijvoorbeeld wel op zelf verzonnen al dan niet religieuze gronden vinden dat ik geen belasting zou hoeven betalen, maar ik verzeker u dat ze in het belastingkantoor dan echt niet aan cognitieve dissonantie denken. Dat zou de rechter ook niet doen wanneer ik uiteindelijk zou moeten voorkomen. Gelukkig maar. En het vervolg van de zwarte zalf? We zullen zien.

[Bewerken](#)[Meer opties](#)

Jan Willem Nienhuys

27/05/2014 om 07:49 | Bewerken

IK geloof dat Hans en ik het eigenlijk wel eens zijn. Een justitieel optreden, of laat ik zeggen overheidsoptreden, is best mogelijk, maar dan niet op grond van artikelen in het Wetboek van Strafrecht waar opzet een onderdeel is van het delict.

Eén mogelijkheid is dat er wordt gehandhaafd met bestuurlijke boetes. Maar dan moet er ergens een precieze lijst zijn van wat niet mag, met per overtreding een standaard boete. (Mijn suggestie was voor de verkoop van geneesmiddelen zonder handelsvergunning een boete van 10 maal de geschatte onzet, maar er zijn vast andere dingen te bedenken.)

Er zijn nog allerlei andere misstanden. Wat bijvoorbeeld te zeggen van Chinese toko's die allemaal onduidelijke middelen verkopen, of de uitgebreide handel in 'gezondheidsproducten' en kruiden en supplementen?

Een kennis van mij heeft geruime tijd na het overlijden van haar man diens Chinese gezondheidstoko opnieuw opgezet. Als je daar de winkel binnenkomt, staan er lange rijen potten met allerlei Chinese kruiden achter de toonbank, en een eindje verderop wat acupunctuurbehandelkamertjes. Ze noemde zich zelfs 'dokter' totdat IGZ daar iets aan gedaan heeft (kostte IGZ zowat een jaar, eerst waarschuwingen, daarna aankondiging dat het boetetraject zou worden ingezet en toen nog vele maanden voor de website was gereinigd).

Er zijn eigenlijk al wetten op grond waarvan allerlei oplichtersapparaten zouden kunnen worden aangepakt, maar de organisaties die dat moeten doen

verdommen het. Die zijn zo onderbemand dat ze alleen zaken aanpakken van een miljoen euro of meer, vrees ik.

Behalve wetten is er ook nog voorlichting. Die kan veel beter. Er is natuurlijk al allerlei soort voorlichting over reguliere geneeskunde, maar de waarschuwendende overheid beperkt zich tot waarschuwen tegen zakkenrollers.

Wat betreft het vervolg van de zwarte zalf: er is geen hoger beroep ingesteld, dus het is wat dat betreft einde verhaal lijkt me.

[Bewerken](#)[Meer opties](#)

Hans

27/05/2014 om 09:41 | Bewerken

Inderdaad, de overheid treedt veel te slap op in dit soort zaken. Dat komt voort uit de "politiek correcte" gedachte dat de burger zelf kan en mag bepalen naar welke "genezer" hij gaat en welke spullen hij wil kopen. De verfoeilijke Wet BIG...

Vergeten wordt daarbij dat de burger vaak niet in staat is te bepalen of hij iets zinvols koopt of een "genezer" raadpleegt die handelingen verricht op basis van rationele overwegingen. Aan de ene zijde zie je dus allerlei organisaties die de burger voorlichten (Consumentenbond, ANWB etc.) op velerlei gebied. Anderzijds gebeurt dit m.i. veel te weinig op het gebied van gezondheidszaken. Het lijkt af en toe wel of hier een taboe op rust. Angst voor de "mondige" maar irrationeel handelende burger? Kwakovertuigingen ook binnen de overheid? Er zijn veel mogelijkheden ter bestrijding van kwakzalverij en bedrog, ook buiten justitie om, maar dan moeten die wel worden gebruikt. Zolang dat niet het geval is, slippen er, al dan niet tijdelijk, allerlei kwalijke zaken door, zoals de gevaarlijke zwarte zalf. Waarom zou de VtdK en bijvoorbeeld Radar "altijd" de kastanjes uit het vuur moeten halen in plaats van een alerte overheid? Omdat... de overheid kennelijk hierin niet alert is.

[Bewerken](#)[Meer opties](#)

Jan Willem Nienhuys

27/05/2014 om 17:47 | Bewerken

Het heeft weinig zin om op de Wet BIG te schelden. De voorganger van die wet was niet te handhaven, en er was trouwens een hele lappendeken van allerlei regelingen en wetten.

Als ik me goed herinner heeft men op de valreep art. 96 nog wat aangescherpt, en volgens mij gewoon niet goed nagedacht. Ik zou ook niet weten hoe je het zou moeten doen, zonder dat de handhaving kostbaar en arbitrair wordt. Per slot van rekening is er ook vrijheid van godsdienst en 'amateurpsychotherapie' valt ook niet te regelen.

[Bewerken](#)

[Meer opties](#)

Hans

27/05/2014 om 20:14 | Bewerken

"Binnenkort" wordt de handhaving van de inschrijving (resp. nieuwe inschrijving van desbetreffende mensen) van een aantal specifieke beroepscategorieën in het BIG-register getoetst. Eindeloos gepruts, er wordt al jaren over gekletst. Als ik over een paar jaar de desbetreffende brief krijg, ga ik niet eens antwoorden. Dit was even terzijde, maar het geeft misschien aan waarom ik negatief ben over de wet BIG.

[Bewerken](#)

[Meer opties](#)

Reacties zijn gesloten.

[Artikelen uit Skepter](#)